

CAN – Centraförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning

Klara Norra Kyrkogata 34, Box 70412, 107 25 Stockholm

Telefon 08-412 46 00, Fax 08-10 46 41, can@can.se, www.can.se

2007-09-27

PRESSMEDDELANDE

Mindre narkotika och alkohol bland skolelever och män

Narkotikaerfarenheten minskar

Under 1990- och början på 2000-talet ökade andelen som provat narkotika bland elever i årskurs 9 och män 18-åriga. Som högst var det 10% bland pojkarna och 9% bland flickorna i årskurs 9 år 2001. Därefter sjönk värdena och uppgick 2003 till 7% för både pojkarna och flickorna. De har sedan legat kvar på den lägre nivån för pojkarna (6% 2007) medan flickornas värde 2007 hade sjunkit till 5%.

Även bland män har andelen som använt narkotika sjunkit de senaste åren. År 2006 var det 13% som provat narkotika, jämfört med 18% år 2002.

Utvecklingen när det gäller att ha blivit erbjuden eller haft möjlighet att prova narkotika visar en likartad nedåtgående trend såväl i årskurs 9 som bland män.

Den minskade narkotikaerfarenheten bland unga har skett trots att narkotikapriserna legat på en oförändrad låg nivå sedan 2000-talets början samtidigt som narkotikabeslagen ökat.

Den vanligast provade narkotikasorten, både bland skoleleverna och de män, är cannabis, följt av ecstasy, amfetamin samt illegalt använda sömnmedel och lugnande medel.

Mindre alkohol

Även tillgängligheten till alkohol kan antas ha ökat under 2000-talet. Trots detta visar flera mått att alkoholkonsumtionen har sjunkit bland eleverna i årskurs 9 sedan 2002, vilket bl a gäller andelen konsumenter och den beräknade total konsumtionen.

En liknande utveckling mot en minskande alkoholkonsumtion kan också skönjas bland de män. Andelen som inte dricker alkohol har ökat under de senaste sex åren och något färre berusningsdricker eller är intensivkonsumenter. År 2002 svarade 10% att de inte dricker alkohol överhuvudtaget medan 14% berusade sig någon gång i veckan. År 2006 var motsvarande värden 13 respektive 11%.

Om undersökningarna

Undersökningarna bland elever i årskurs 9 har genomförts årligen sedan 1971 och i den senaste studien deltog 5 300 elever från slumpvis utvalda klasser. Rapporten beräknas bli färdig i november.

Även drogvanenkäten bland 18-åriga män som mäter för pliktjänstgöring har genomförts varje år sedan början av 1970-talet. 2006 års undersökning omfattar ca 37 000 män. Presentationer av de viktigare trenderna samt mer detaljerade analyser av de senaste resultaten, redovisas i **Mönstrandets drogvanor 2006** (rapport nr 105). Resultaten presenteras bl a fördelade på län.

På grund av förändringar i mätningrutinerna var 2006 års undersökning den sista.

Rapporten, inklusive en utförlig sammanfattning, kan laddas ner på www.can.se.

Bilder

En powerpoint-presentation med bilder finns på www.can.se.

YTTERLIGARE UPPLYSNINGAR

Om pressmeddelandet: Björn Hibell, 08-412 46 07, 070-514 15 08 eller bjorn.hibell@can.se

Om skolundersökningen: Thomas Hvitfeldt, 08-412 46 09 eller thomas.hvitfeldt@can.se

Om mätningundersökningen: Ulf Guttormsson, 08-412 46 19 eller ulf.guttormsson@can.se

Några resultat från skolundersökningarna i årskurs 9. Procent.

Pojkar																
År	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07
Alkohol																
Alkoholkonsumenter	79	78	80	77	75	76	74	74	77	76	74	70	69	68	64	61
Totalkonsumtion (dl 100% alkohol/år) ^{a)}	33	31	32	28	30	32	39	42	53	48	41	38	41	35	36	30
Intensivkonsumtion ^{b)} någon gång/ månad eller oftare	29	30	30	29	30	29	29	30	31/34	30	28	25	26	25	23	23
Narkotika																
Har haft möjlighet att prova narkotika ^{c)}	13	14	14	17	17	22	25	26	27	27	28	25	26	21	19	20
Använt narkotika	5	5	5	7	8	8	9	9	10	10	8	7	7	7	7	6
Använt narkotika senaste 30 dagarna ^{d)}	2	1	1	2	3	2	3	3	3	3	3	2	3	4	4	2
Flickor																
År	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07
Alkohol																
Alkoholkonsumenter	77	77	79	78	78	78	80	78	79	79	75	75	73	70	66	67
Totalkonsumtion (dl 100% alkohol/år) ^{a)}	15	17	18	19	17	20	26	26	29	28	31	29	30	32	28	22
Intensivkonsumtion ^{b)} någon gång/ månad eller oftare	18	22	24	24	20	23	22	22	23/24	25	24	23	23	23	22	23
Narkotika																
Har haft möjlighet att prova narkotika ^{c)}	14	16	15	23	20	26	26	24	26	25	24	23	22	22	19	20
Använt narkotika	3	5	4	5	7	7	6	7	8	9	8	7	7	7	5	5
Använt narkotika senaste 30 dagarna ^{d)}	1	1	1	1	2	1	3	2	2	2	2	2	3	3	3	1

a) Från och med 2000 ingår frågor om blanddrycker i beräkningen.

b) Intensivkonsumtion = Halv ½-flaska sprit (1989–2000: ½-flaska) eller 1 helflaska vin eller fyra burkar starköl eller fyra burkar blanddrycker eller sex burkar folköl vid samma tillfälle.

c) Värdena är beräknade på dem som aldrig provat narkotika.

d) Frågan omformulerad 2007.

Några resultat från mönstringsundersökningarna. Procent.

År	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06
Alkohol															
Dricker inte alkohol	9,8	10,1	10,2	10,9	11,6	12,7	13,4
Berusar sig aldrig ^{a)}	12,3	12,3	12,9	11,4	11,9	11,8	11,3	11,6	14,3	14,3	14,6	15,5	16,2	17,6	18,6
Berusar sig någon gång/vecka ^{a)}	8,8	9,8	10,8	14,5	14,5	15,0	17,1	18,7	13,8	14,0	14,4	12,7	13,1	12,2	11,3
Intensivkonsumtion ^{b)} någon gång/månad	36,0	36,6	36,3	34,5	34,6	33,2	31,5
Narkotika															
Erbjudits/haft möjlighet att prova narkotika	20,8	23,2	29,4	34,2	37,5	41,4	44,4	44,9	46,2	47,4	47,7	43,6	42,7	39,5	38,1
Prövat narkotika någon gång	5,8	7,3	8,9	12,0	14,3	15,0	16,4	16,9	17,2	17,7	17,9	16,2	15,3	13,5	12,6
Använt narkotika senaste 30 dagarna	0,7	1,0	1,3	1,9	2,5	2,6	2,7	3,1	3,1	3,0	3,0	2,5	2,3	2,0	1,9

a) P g a ändringar i formuläret är frågan inte jämförbar före och efter år 2000.

b) Intensivkonsumtion = konsumtion av minst 6 (definierade) glas alkohol vid ett och samma tillfälle.